

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 78/2015-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika, sudkyne Jany Baricovej a sudcu Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti obchodnej spoločnosti INFORAMA, a. s., Mlynské nivy 54, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Majcherovou, Mlynské nivy 54, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 179/2011-957 z 28. januára 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 169/2013 z 26. marca 2014 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti INFORAMA, a. s., vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 179/2011-957 z 28. januára 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 169/2013 z 26. marca 2014 p o r u š e n é b o l o .

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 179/2011-957 z 28. januára 2013 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 169/2013 z 26. marca 2014 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave j e p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia obchodnej spoločnosti INFORAMA, a. s., v sume 340,90 € (slovom tristoštyridsať eur a deväťdesiat centov) na účet advokátky JUDr. Zuzany Majcherovej, Mlynské nivy 54, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Sťažnosti vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 78/2015-26 zo 17. marca 2015 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti INFORAMA, a. s., Mlynské nivy 54, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), v časti, ktorou namietala porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 179/2011-957 z 28. januára 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 169/2013 z 26. marca 2014.

Sťažovateľka uviedla, že návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 11. apríla 2008 sa proti Univerzitnej nemocnici Bratislava (ďalej len „odporkyňa“) domáhala zaplatenia sumy 36 856,66 € z titulu „*omeškania úhrad kúpnej ceny za tovar (lieky a zdravotnícke pomôcky) dodaný odporkyňi na základe objednávok*“. Okresný súd rozsudkom č. k. 6 C/66/2008-902 z 28. júna 2011 zaviazal odporkyňu zaplatiť sťažovateľke sumu 22 023,68 € a trovy konania v sume 2 107,13 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom vo zvyšnej časti (týkajúcej sa zaplatenia sumy 14 832,98 €) návrh zamietol z dôvodu, že „*výška úrokov uplatnená navrhovateľom bola posudzovaná v zmysle ustanovení obchodného práva, navýšená suma predstavuje rozdiel medzi výpočtom uplatnenej výšky úrokov a súdom posudzovanej výšky úrokov v zmysle občianskeho práva*“. Proti zamietajúcej časti rozhodnutia okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom namietla právnu kvalifikáciu predmetného nároku (t. j. úroku z omeškania) okresným súdom podľa Občianskeho zákonníka, a nie podľa Obchodného zákonníka, pričom poukazujúc na konkrétnu judikatúru všeobecných súdov v podobných veciach vyjadrila presvedčenie, že právny vzťah medzi ňou a odporkyňou spĺňa všetky predpoklady na to, aby bol posúdený ako obligatórny obchodnoprávny vzťah podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Krajský súd rozsudkom č. k. 6 Co 179/2011-957 z 28. januára 2013 potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny. Následne najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 169/2013 z 26. marca 2014 odmietol dovolanie sťažovateľky, pretože po jeho preskúmaní dospel k záveru, že jeho „*prípustnosť... nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p.*“.

Sťažovateľka namietala, že krajský súd aj najvyšší súd porušili jej právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je okrem iného aj povinnosť súdov svoje rozhodnutia náležite podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odôvodniť a pri aplikácii relevantných hmotnoprávnych a procesnoprávnych predpisov starostlivo prihliadnuť na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Postup všeobecných súdov, ktoré sa v danom (ojedinelom) prípade bez akéhokoľvek rozumného vysvetlenia odklonili

od vlastnej rozhodovacej činnosti, viedol k nespravodlivému zvýhodneniu odporkyne, ktoré v konečnom dôsledku znamenalo porušenie „*vlastníckeho práva*“ sťažovateľky, pretože jej „*bol v súdnom konaní priznaný nárok na úroky z omeškania v sadzbe nižšej*“.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. Spr. 3201/15 z 18. mája 2015 vyjadril predseda krajského súdu, a to tým spôsobom, že poukázal na vyjadrenie predsedu senátu 6 Co – JUDr. Martina Murgaša z 15. mája 2015, z ktorého vyplýva, že aj „*Najvyšší súd SR považuje prvostupňové rozhodnutie ak aj rozhodnutie odvolacieho súdu... za riadne odôvodnené*“. Predseda krajského súdu zároveň uviedol, že netrvá na ústnom prerokovaní danej veci ústavným súdom.

V odpovedi na výzvu ústavného súdu v liste č. KP 3/2015-25, Cpj 17/2015 z 19. mája 2015 predsedníčka najvyššieho súdu uviedla, že „*nemožno súhlasiť s námietkami sťažovateľky uvedenými v ústavnej sťažnosti*“, a zdôraznila, že „*vzhľadom na to, že v danej veci neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania (charakter rozhodnutia odvolacieho súdu), nemohol dovolací súd napadnuté rozhodnutia súdov nižších stupňov podrobiť preskúmaniu po vecnej a právnej strane, čo z odôvodnenia jeho uznesenia vyplýva*“. Predsedníčka najvyššieho súdu v závere svojho vyjadrenia vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

Listom zo 4. júna 2015 právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila, že táto súhlasí s upustením od pojednávania.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 179/2011-957 z 28. januára 2013 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 169/2013 z 26. marca 2014.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ťažisková námietka sťažovateľky, ktorou odôvodňuje porušenie označených práv krajským súdom a najvyšším súdom, spočíva v tvrdení o *svojvoľnom postupe týchto súdov pri vydávaní rozhodnutí z dôvodu, že sa v jej (ojedinelom) prípade bez akéhokoľvek rozumného vysvetlenia odklonili od vlastnej judikatúry, ktorá v hmotnoprávnej rovine deklarovala žalobou uplatnený nárok sťažovateľky na úradu úrokov z omeškania proti odporokyni ako nárok vyplývajúci z obchodno-záväzkových vzťahov riadiacich sa ustanoveniami § 261 a nasl. Obchodného zákonníka, a nie ako nárok „v zmysle občianskeho práva“*. Závery, ku ktorým krajský súd a najvyšší súd dospeli, tak podľa názoru sťažovateľky nezodpovedajú ani požiadavke na presvedčivé odôvodnenie súdnych rozhodnutí vyplývajúcej z § 157 ods. 2 OSP, ktorá je jedným z atribútov práva na spravodlivý súdny proces.

Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť [§ 132 a § 157 ods. 1 OSP, m. m. I. ÚS 243/07], pritom starostlivo prihliadnúť na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

1. Vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu vychádzal ústavný súd v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) z právoplatnosti sťažnosťou

napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, a preto dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považoval v tomto prípade za zachovanú.

Ústavný súd konštatuje, že v konaní pred všeobecnými súdmi bolo posúdenie charakteru dvojstranného zmluvného vzťahu medzi sťažovateľkou a odporkyňou tou právnou skutočnosťou, ktorá mala podstatný/zásadný význam pre rozhodnutie v merite veci.

Krajský súd v relevantnej časti napadnutého rozhodnutia, ktorým ako vecne správny potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, uviedol:

„Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením ceny liekov a zdravotníckeho materiálu, ktorý jej dodal právny predchodca žalobcu, a nebola sporná ani celková doba, počas ktorej bola žalovaná v omeškaní. Sporná bola výška úrokov z omeškania vzťahom na jej rozdielnu úpravu v Občianskom a Obchodnom zákonníku, keď žalobca tvrdil, že medzi ním a žalovanou vznikol obchodnoprávny vzťah a žalovaná tvrdila, že medzi ňou a žalobcom vznikol... občianskoprávny vzťah.

Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 ods. 1, 2 O. s. p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i patričným spôsobom odôvodnil (§ 157 ods. 2, 3 O. s. p.), na ktoré odôvodnenie poukazuje i odvolací súd.“

Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že okresný súd výrok o zamietnutí časti návrhu sťažovateľky stručne odôvodnil len tým, že *„výška úrokov uplatnená navrhovateľom bola posudzovaná v zmysle ustanovení obchodného práva, navýšená suma predstavuje rozdiel medzi výpočtom uplatnenej výšky úrokov a súdom posudzovanej výšky úrokov v zmysle občianskeho práva“.*

Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd zistil, že námietky sťažovateľky sú opodstatnené a že závery vyvedené týmto súdom a neskôr tolerované

najvyšším súdom sú relevantné na privodenie porušenia základného práva zaručeného čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že krajský súd nesprávne aplikoval právny poriadok, a to spôsobom, ktorý je nesúladný s ústavou.

Krajský súd vo svojich rozhodnutiach nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv a slobôd, a preto jeho prístup pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky nemožno hodnotiť inak ako prísne formalistický, odporujúci obsahu základného práva na súdnu ochranu, resp. aj práva na spravodlivé súdne konanie. Spravodlivosť, ktorá je osobitne zvýraznená nielen v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj v ustanoveniach § 1 a § 117 ods. 1 OSP, je totiž kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu povinnosť hľadať také riešenie ním prejednávanej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení. Krajský súd sa nezaoberal výkladom ustanovenia § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, resp. jeho výklad je arbitrárny, a tým ústavne nesúladný.

Realizáciu základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru umožňujú predovšetkým ustanovenia § 205 OSP v odvolacom konaní a ustanovenia § 237 OSP v dovolacom konaní, ktoré treba vykladať tak, aby ich prostredníctvom bola poskytnutá plná ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov.

Napriek skutočnosti, že sťažovateľka vo svojom odvolaní z 27. júla 2011 na rozdielnu judikatúru všeobecných súdov upozornila, relevantné rozhodnutia všeobecných súdov k odvolaniu aj pripojila, a zároveň krajskému súdu navrhla, aby *„v prípade, ak potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa, vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, nakoľko ide o rozhodnutie po právnej strane zásadného významu“*, odvolací súd na túto jej legitímnu požiadavku nielenže vôbec nereagoval, ale nevysvetlil ani dôvod odklonu od vlastnej (prevažujúcej) judikatúry a judikatúry najvyššieho súdu.

Na základe uvedeného zistenia ústavný súd dospel k záveru, že rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 179/2011-957 z 28. januára 2013 a uznesením najvyššieho súdu

sp. zn. 7 Cdo 169/2013 z 26. marca 2014 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v príčinnej súvislosti s ním aj základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu), preto napadnuté rozhodnutia podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde zrušil a prihliadajúc na zásadu účelnosti a hospodárnosti súdneho konania vec podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde je krajský súd v ďalšom konaní viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze, preto jeho úlohou bude opätovne rozhodnúť o podanom odvolaní sťažovateľky s tým, že sa bude osobitne zaoberať jej námietkou týkajúcou sa skutočnosti, že v podobných prípadoch krajský súd a najvyšší súd právny vzťah medzi podnikateľom podnikajúcim v oblasti distribúcie liekov a zdravotníckeho materiálu a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti posúdili v zmysle § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka ako vzťah obchodnoprávny. Prípadný odklon od tejto judikatúry bude krajský súd povinný odôvodniť v zmysle § 157 ods. 2 OSP, pretože posúdenie tejto otázky má nielen v okolnostiach posudzovaného prípadu, ale aj v širšom celospoločenskom meradle zásadný význam.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím

došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu a dnes už ustálenú judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenajú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to,

aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie (podobne § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka v sťažnosti žiadala priznať finančné zadosťučinenie v sume 20 000 €, ktorú jej mali všeobecné sudy uhradiť v dôsledku zrejmeého porušenia jej základných práv.

Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade predstavuje samotné vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky v spojení s poskytnutím priestoru krajskému súdu na reparáciu ústavným súdom zistených nedostatkov posudzovaného konania dostatočnú satisfakciu, preto sťažovateľke požadované finančné zadostučinenie ústavný súd nepriznal (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v sťažnosti vyčíslila trovy konania celkovou sumou 340,90 € pozostávajúcou z odmeny za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a spísanie sťažnosti) – vykonané v roku 2014 v sume po 134 € a z dvoch režijných paušálov v sume po 8,04 € plus 20 % DPH.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Keďže náhrada trov právneho zastúpenia vypočítaná právnou zástupkyňou sťažovateľky zodpovedá výpočtu ústavného súdu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, rozhodol o jej priznaní v sťažovateľkou požadovanej sume, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2015